

5

Afscheid van de heer Segers (ChristenUnie)

Aan de orde is **het afscheid van de heer G.J.M. Segers (ChristenUnie)**.

De voorzitter:

Allereerst hartelijk welkom aan de familie van de heer Segers: zijn vrouw, kinderen, schoonzoon, moeder en broer. Fijn dat u bij dit bijzondere moment bent. Het is ook fijn dat de minister van Justitie en Veiligheid en de minister voor Armoedebeleid in vak-K zitten. Ik start met het lezen van de afscheidsbrief van collega Segers.

"Geachte Voorzitter, beste Vera,

Dit is de dag van mijn afscheid van de Tweede Kamer, van u, van mijn 148 andere collega's, van het Kamerpersoneel dat ons zo geweldig helpt, van de bewindslieden die we hier ontmoeten, van journalisten die ons hier in de gaten houden. Het is het afscheid van een bijzondere plek waar ik de mooiste momenten van mijn werkend leven heb beleefd.

Het is het afscheid van het dorp dat we met elkaar vormen. De liefde waarmee Farhat je een cappuccino serveert en je nog even een bemoedigend woordje toevoegt. De behulpzaamheid van Paul van Doorn als je met de Griffie te maken hebt. Het praatje in de gang met de altijd breed glimlachende bode Leo. De altijd broederlijke nabijheid van Kees van der Staaij aan de andere kant van het gangpad. Het waren deze vriendelijkheid en collegialiteit die het leven in de Kamer zo aangenaam hebben gemaakt.

Het is ook het afscheid van een wonderlijke werkplek vol tegenstellingen. Er zijn momenten van vervreemding en van vriendschap. Van een gesprek met de ene collega over de zorgen om een ziek kind en dan vervolgens de ongemakkelijke ontmoeting in de gang met een andere collega waarmee je pas een ruwe politieke aanvaring had. Soms kun je even bij elkaar uitblazen omdat je elkaars hoofd- en buikpijn zo goed kunt begrijpen. Dan weer is er een knetterende interruptie die vooral bedoeld was voor een filmpje op Twitter.

Dit is mijn afscheid van het huis van de democratie waarin de politieke verschillen zichtbaar móeten worden. Want alleen zo is deze Kamer de volksvertegenwoordiging van een veelkleurig land. Mijn bijdragen aan die debatten kwamen voort uit het feit dat ik ooit als 18-jarige diep ben geraakt door het evangelie van Jezus Christus.

De democratische vrijheid om dat geloof — en elke andere overtuiging in dit land — hier een stem te geven, zal ik altijd blijven koesteren.

Tegelijk hoop ik dat de Kamer ook de gemoedelijkheid van een dorp houdt. Dat maakt het leven hier niet alleen fijner, maar fatsoenlijke omgangsvormen hebben ook maatschappelijk grote betekenis. Want als het ons hier lukt om met al onze verschillen toch prettige collega's van elkaar te blijven, dan laten we zien dat dat buiten ook moet lukken. Maar als het ons hier niet lukt om fatsoenlijk en vreedzaam met onze

onderlinge verschillen om te gaan, dan is het een kwestie van tijd dat het buiten ook misgaat.

Wat ik in ieder geval ga missen, is de samenwerking — maatschappelijk en politiek, binnen en buiten de coalitie — die op belangrijke momenten leidde tot een breed draagvlak voor grote keuzes. Voor grotere bestaanszekerheid. Voor meer volkshuisvesting, meer zekerheid in je werk. Voor ambitieuzer klimaatbeleid, een beter pensioenstelsel, goede zorg voor kwetsbare mensen, een toekomst voor de landbouw en een sterkere Krijgsmacht. Wat ik daarbij vooral ga missen, is het zelf smeden van specifieke plannen met collega's van links tot rechts in de Kamer. Samen schreven we aan initiatiefwetten en -nota's met voorstellen tegen mensenhandel, tegen antisemitisme, voor een betere omgang met arbeidsmigratie, voor herinvoering van de basisbeurs, voor een sterker parlement. Deze ambachtelijke samenwerking met concrete resultaten leverde me mooie momenten op van politieke én persoonlijke vriendschap, die mijn leven heel erg hebben verrijkt. Voor dat alles wil ik jullie heel hartelijk bedanken!

Wat ik minder ga missen, is het soort hyperactieve politiek waarmee we elkaar tot en over de rand van overspannenheid duwen en waarbij we drukker zijn met elkaar dan met de mensen die we moeten dienen. Wat ik ook niet ga missen, is een alles-of-nietspolitiek waarbij een zorgvuldig gesloten compromis niet langer als een uiting van politieke beschaving en een stap in de goede richting wordt beschouwd, maar wordt afgeschilderd als een vorm van politiek verraad. Ik ga graag hoopvol door het leven, maar soms vrees ik voor een verdere afbrokkeling van het onderlinge vertrouwen hier en in de samenleving. Naar mijn gevoel staat onze democratie op een kruispunt. Ofwel wij blijven met al onze onderlinge verschillen in staat tot politieke samenwerking, ofwel wij worden een rijk in verval. En de keus is aan ons.

Ik ga stoppen. Samen met de collega's van de fijnste fractie heb ik me met hart en ziel ingezet voor christelijk-sociale idealen, voor politieke samenwerking en voor onze democratische rechtsstaat. Het is nu aan jullie om met het kostbare vertrouwen van de kiezer het goede te doen. Met groot vertrouwen in Mirjam Bikker op mijn stoel en met de aanwinst van Nico Drost morgen in mijn plaats, ken ik nu mijn eigen plek. In de stilte. Daar waar ik hoop te horen wat mij nu te doen staat. Jullie wens ik mooie inhoudelijke debatten toe, inspirerende samenwerking, goede besluitvorming en vooral de zegen van God, die ons mooie, vlakke land al zo vaak heeft gezegend.

Het ga jullie goed, à Dieu!

Met de collegiale groeten voor jullie allemaal,

Gert-Jan Segers"

(Applaus)

De voorzitter:

Eigenlijk zegt dit applaus genoeg en dan kom ik nog met een reactie.

Beste Gert-Jan,

Nog maar een paar dagen geleden verraste je iedereen met de mededeling dat je de Kamer gaat verlaten. Het was zelfs zo'n grote verrassing dat sommigen onder ons er oprecht van slag door waren.

In ruim tien intensieve jaren heb je het beste dat je te bieden had gegeven aan het Kamerlidmaatschap, en zeker als partijleider is het juiste moment kiezen om te vertrekken best lastig. Vandaag staan we voor dit verdrietige feit en heb ik het voorrecht jou te mogen toespreken.

Je maidenspeech hield je op 9 oktober 2012. Het onderwerp was — ik hoop dat je dat zelf ook nog weet, want het is alweer een tijd geleden — een grondwetswijziging over de constitutionele basis voor Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. Je kwam met een doorwrocht betoog, waarin mij in ieder geval de aandacht voor het betrekken van de burgers bij dit onderwerp opviel. En eigenlijk is dat de rode draad geweest van jouw werk in de Kamer, waarin altijd de mens centraal heeft gestaan.

Nog geen drie jaar later was je fractievoorzitter. In de woorden van De Telegraaf destijds: "Segers glipt naar de macht". Zo'n kwalificatie is niet karakteristiek voor jou. Je hebt alles op alles gezet om te voorkomen dat mensen denken dat je ze een kunstje flikt. Betrouwbaarheid is een constante waarde in jouw kijk op het leven.

Het voetstuk waarop je geplaatst wordt, is dan ook terecht hoog en groot. Maar niet alles is hosanna. Ik moet, ook op verzoek van jouw fractie, een kritische noot inbouwen. Je hebt namelijk ook een reputatie opgebouwd als notoire uitsteller, waarbij je gevaarlijk dicht langs het ravijn van het overschrijden van cruciale deadlines scheerde. Maar je wist altijd wel je evenwicht te bewaren. Dat moet ik er ook bij zeggen.

In jouw tien jaar als volksvertegenwoordiger ben je ook vaak geportretteerd in de media. Wat mij daarbij opviel, is dat het vaak gaat over je diepe geloof, je integriteit, en je begaan zijn met mensen die het op een of andere manier slecht getroffen hebben. Dat is het overheersende beeld. En je hebt een zekere mildheid op het moment dat het fout gaat. Je wilt streng zijn voor jezelf en anderen, maar niet genadeloos.

Als ik dat zo zeg zou de indruk kunnen ontstaan dat je een dossiervreter bent die geen ruimte en aandacht heeft voor andere zaken dan het hogere doel, maar dat is onjuist. Je staat bekend als een echte teambuilder die binnen de fractie altijd aandacht wist te vinden voor een persoonlijk gesprek. En ook voor een goeie grap. Misschien is jouw gevoel voor humor niet wat het meest naar voren gekomen is in je openbare optredens, maar bronnen dicht bij de fractie verzekeren mij dat je enorm met jou kan lachen. En dat maakte de sfeer in de fractieburelen dan ook prettig en ontspannen.

Je schrijft in je afscheidsbrief aan de ChristenUnie-achterban over de politiek als een gulzig vak. Dat is een pakkend beeld. In een interview met NU.nl uit 2021 samen met fractievoorzitter van het CDA Pieter Heerma zeg je dan ook: "Alles wat ingewikkeld en shit is komt bij ons terecht, dat kan van het kabinet en de fractie zijn. Bij ontplofende app-groepjes van Kamerleden kijken ze naar ons. Zo van: fiks het maar." De politiek vraagt veel van ons en legt een grote claim op hen die daar hun werk van hebben gemaakt.

Tegelijkertijd weet iedereen die in de politiek werkzaam is ook hoe mooi en bijzonder dat werk is.

Zo geef je in datzelfde interview ook aan dat je steggelend en onderhandelend naar een oplossing gaat. Dat is ook het mooie. Want een groot deel van je verblijf in deze Kamer maakte je tenslotte ook deel uit van een coalitie. Voor jou en je fractie was dat ook niet altijd een makkelijk traject. Maar al steggelend en onderhandelend hebben jullie ook dingen voor elkaar gekregen. Zelf kenschetste je het zo: "Tegen iedereen die stelt dat wij verslingerd zouden zijn aan de macht, aan het pluche, kan ik ronduit zeggen: het pluche is een spijkerbed. Het is retezwaar."

Maar uit de reacties op je vertrek mag je ook afleiden dat het feit dat je op cruciale momenten hebt gekozen voor het front in plaats van de achterhoede, iets is wat wordt gewaardeerd en gerespecteerd. Je werd een belangrijke vertegenwoordiger van het politieke midden waarbij je soms ook je eigen achterban moest confronteren. Dat heb je altijd gedaan door het gesprek aan te gaan. Dat is ook tekenend voor hoe je bent en in het leven staat: in contact staan met de mensen en oog hebben voor elkaar.

Zelfs nu je stopt in de Kamer blijf je dat doen met de CU-wintertour. Ik denk dat je het nog aardig druk zal krijgen; ik weet niet of er in de zomer ook een CU-zomertour komt. Maar misschien is dat ook een beetje de zending in jou.

In je afscheidsbrief stel je dat het na deze intensieve tien jaar hoog tijd is om je gezin weer op de eerste plaats te zetten. Toen ik dat las moest ik denken aan een uitzending van De Wereld Draait Door waarin je dochter Eline een prachtig nummer van U2 vertolkte. De uitdrukking op je gezicht tijdens dat optreden is zeer het bekijken waard. Het optreden was schitterend, maar jouw gezichtsuitdrukking was echt onbetaalbaar; zo veel liefde als vader.

Voor de komende tijd wens ik je alle goeds. Ik hoop dat je vooral veel tijd kunt doorbrengen met je gezin. Zij hebben namelijk heel wat uren met je in te halen. Ik hoop wel dat ze je in de ochtenduren ontzien, zodat je de komende tijd in ieder geval lekker kan uitslapen. Ik begreep namelijk dat het een van jouw guilty pleasures is om wat langer uit te slapen.

Tot slot. Gert-Jan, ik ga je missen. Jouw vertrek voelt voor velen onprettig. Hoe kan ik dat nou het beste omschrijven? Daar is een metafoor voor. Het is een beetje alsof we een hele grote ... Nee, dat ga ik je niet aandoen, want volgens mij kan je die metafoor niet meer horen. Laat ik het anders zeggen: het is voor ons een beetje slikken.

Dank, Gert-Jan, voor al jouw werk in de Kamer. Wij zijn niet de enigen die je op gepaste wijze willen bedanken. Het heeft namelijk Zijne Majesteit de Koning behaagd om je te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Mag ik je verzoeken om naar voren te komen?

(De heer Segers krijgt de versierselen behorend bij de benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau opgespeld.)

(Applaus)

De voorzitter:

Ik schors de vergadering voor een kort moment, zodat u allen afscheid kunt nemen van collega Segers.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.